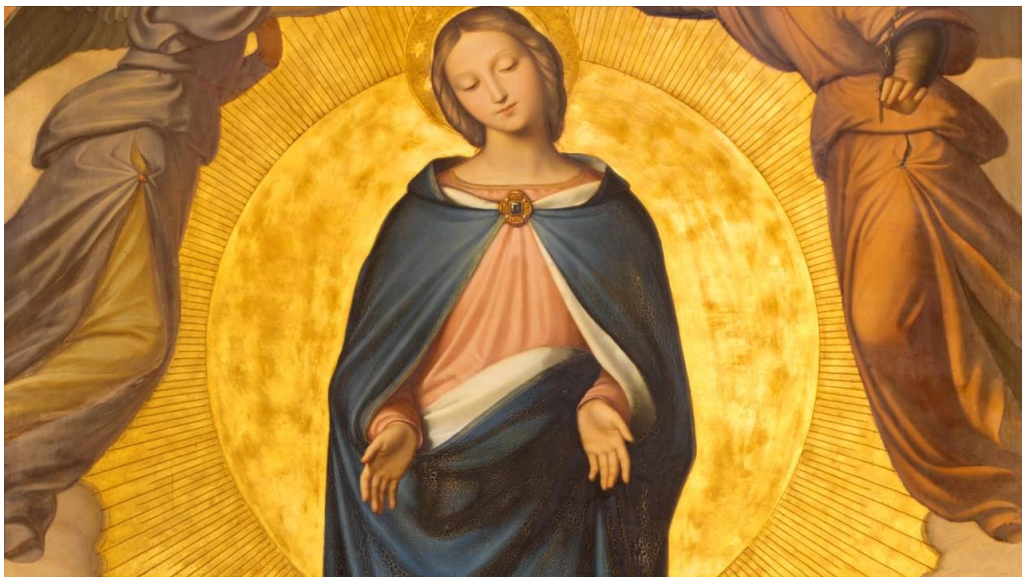

Le eno je potrebno

ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU
LETNIK 15, DECEMBER 2024

BREZMADEŽNA - BOŽJA PODOBA

Sam lik Brezmadežne je nekaj najlepšega, kar imamo v kulturi krščanstva. Ona je znak našega hrepenenja po lepoti. In »Lepota bo rešila svet,« je zapisal ruski pisatelj.

Ob liku Brezmadežne odkrivam, kakšna je ta odrešujoča lepota, v katero je odeto celo njeno bitje. To je notranja lepota, ki nastane v duši, ko se jo dotakne Bog, in prevzame celo telo, pa naj je staro ali mlado. Saj se spomnite svete matere Terezije? Naguban obraz, upognjen hrbet starke, roke kot brazde na njivi – a toliko lepote v njenih očeh! Njo so ljubili, občudovali in spoštovali, kljub temu, da je bila čisto drugačna od standardnih lepotnih meril današnjega sveta.

V Evropi so se zgodila tri velika Marijina prikazovanja; Lurd, Fatima in Medžugorje. Ko sem brala o teh milostnih trenutkih človeške zgodovine, me je vedno znova prevzelo, da so vsi vidci posebej poudarjali Marijino neizmerno lepoto! Sv. Bernardka je Marijo imenovala kar lepa Gospa. Sveti pastirčki iz Fatime so pričevali, da so plameni pekla pojenjali v stiku z lepoto, ki je žarela iz desne roke naše Gospe. Vidci iz Medžugorja so rekli, da se Marijine lepote ne da opisati, kajti to ni naša lepota, to je rajska lepota, nekaj, kar se vidi le v raju.

Umetniki vseh kategorij že dva tisoč let poskušajo s človeškimi močmi pokazati nekaj od te lepote, ki jo izžareva Marija. Najlepše cerkve so prav Marijine cerkve, najlepši kipi in umetniške slike so Marijine, najbolj znane so pesmi o Mariji. Kaj je tisto v Mariji, Jezusovi in naši Materi, da s svojo lepoto privlači tisoče in tisoče, pa naj je čas takšen ali drugačen? Zaslužni papež Benedikt XIV. pravi, da je Marijina lepota poveljučana lepota, podoba novega človeštva.

Brezmadežna – izziv za vse žene

V današnjem svetu žene potrošijo ogromno denarja za svojo lepoto in večno mladost. A ne uspejo zbežati pred minljivostjo in ranljivostjo človeškega življenja. Zato pogosto obupajo, izgubijo svoje dostojanstvo, svojo moč in ženskost.

Marija pa je bila rojena brez madeža izvirnega greha. Greh se je nikoli ni dotaknil, zato je njena lepota brezmadežna! Ko bi le me, žene, bolj verjele, da Bog tudi nam želi isto: da naša lepota ne uveni, da je greh nikoli ne zmaliči in uniči, ampak da postane nesmrtna, Božja, nevenljiva! Ob prazniku Brezmadežne vidimo Marijo kot ženo, obdano s soncem, z mesecem pod njenimi nogami in s krono dvanajstih zvezd na glavi. Žena, ki je bila na tej naši zemlji skrita v mali vasi izraelske dežele, je ob Božjem dotiku postala žena celega sveta, a njena lepota je neuničljiva in enako privlačna povsod, kjer se slavi, moli in časti.

Poved o lepoti je zapisal pisatelj Dostojevski. Ampak navadno je citirana samo prva polovica, druga polovica pa ne. Cela poved se glasi: »Kolikor je Kristus premagal smrt, toliko bo tudi njegova lepota rešila svet. Po Mariji Brezmadežni, najlepši!«

S. Emanuela Žerđin

Sveti Dominik iz Silosa - opat

Goduje: 20. decembra

Dominik je bil rojen v kraju Canas v Španiji okoli leta 1000 v kmečki družini. Ta benediktinski menih, ki je bil v mladosti pastir očetovih čred, je po ukazu opata prevzel popolnoma zanemarjen samostan v domačem kraju in mu pomagal do velikega ugleda. Kasneje se je kot opat odpravil v Kastilijo v samostan Silos. Ta skoraj razpadli samostan je obnovil, zopet vpeljal disciplino in ga pripeljal do velikega razcveta. Dotok menihov je bil iz leta v leto večji. Postal je pomembno versko in kulturno središče s slavnim skriptorijem in knjižnico. Križni hodnik, ki ga je naročil, je danes ena od pomembnejših znamenitosti Španije. Delal je tudi čudeže. Vse to je pritegnilo številne romarje, ki jih res ni bilo malo, saj se je samostan nahajal na romarski poti v Santiago.

Po več kot tridesetih letih delovanja v Silosu je Dominik tam umrl 20. decembra 1073. Za svetnika je bil razglašen takoj po smrti.

Približno 100 let po smrti sv. Dominika iz Silosa je mlada žena, ki je imela težave v nosečnosti, poromala na njegov grob in molila v njegovem svetišču. Tam se ji je prikazal sv. Dominik iz Silosa in ji zagotovil, da bo rodila drugega sina. Žena je bila bl. Ivana D'Aza, sin, ki ga je rodila, pa je odrasel v »drugega« sv. Dominika.

Sv. Dominika iz Silosa umetniki upodabljajo kot opata s knjigo in verigami v rokah, ker je mnoge kristjane osvobodil mavrskega ujetništva. Je zavetnik pastirjev, nosečnic in ujetnikov (zapornikov).

Vir: svetovni splet

Pripravila Marica

BOŽIČNA POTIČKA

Počasi je stopicala po pločniku. Opirajoč se na palico, je opazovala hiteče avtomobile in brezskrbne mimoidoče. Le kako bo prišla na nasprotno stran ceste? Pa tako si želi v bližnjo trgovino, saj je želja po božičevi potički zelo velika. Zdaj, ko je ostala sama, je to velik spomin na srečna leta. Saj se ne pritožuje, Bogu je hvaležna za vsak podarjeni dan in v svoji samoti ni osamljena. Še vedno so njeni dnevi polni življenjske radosti. Ko spozna svojo nemoč in se odloči, da se vrne domov, opazi na drugi strani ceste hitečega fantiča kakšnih dvanajstih let. Pogleda se jima srečata in fantič je že pri njej. »Ali bi šli čez cesto?« vpraša. »Še kako rada. V tisti trgovini bi rada kupila nekaj malenkosti za potičko.« »No, potem pa greva,« jo fantič prime pod roko. Pomaga ji do trgovine in v njej. »Ali ne bodo doma hudi, ker boš zamudil?« ga vpraša gospa. »Ne, vračam se iz glasbene šole, starša sta popoldne v službi, tako da imam čas in vam lahko pomagam. Še do hiše vas bom spremljal.« Ko prideta do hiše, ga gospa povabi na čaj. Seveda sprejme povabilo in se ob čaju razgovorita. Gospa pokaže sliko fanta približno njegovih let. »Vidiš, to je bil moj vnuček. Bog ga je zgodaj poklical k sebi, avto ga je zbil, ko je hitel čez cesto. O, kako sem ga imela rada! Kako rad je jedel mojo potičko. Veš, prepričana sem, da te je on danes poslal k meni.« Fantu se zarosijo oči in pripoveduje o svoji babici in njeni čudoviti potici. »Veste, babi mi

je pravila, naj vedno gledam okoli sebe, ali kdo potrebuje mojo pomoč. Zato sem prepričan, da je danes poslala mene po tej poti, ki jo običajno ne uporabljam. Ali bom tudi jaz lahko pokusil vašo potičko?«

In zgodilo se je, da je ta Božič in vse ostale Božiče gospa imela novo družino, katero je razvajala s pecivom, fant in njegova družina pa novo babico.

A. M.

Tako je sveto – rojeno v življenje ...
 Drobno in krhko, a večno – Bog z nami!
 V tej noči skrivnostni me uči malo dete,
 ko sedem pred jaslami in dušo odprem
 za vse, kar je presežno.

Sredi noči, jok Novorojenca je zbudil pastirje,
 preproste, čuječe ljudi.
 Sredi življenja ni nič drugače ...
 Krhki kot dete zajokamo v noči,
 ranljivi in goli v »štali« življenja,
 kjer ne moremo preživeti brez naročja ljubezni.
 Le preprosti, čuječi ljudje, zaslišijo jok v temni noči
 in obiščejo najbolj ranljivo (v nas).

Dete se smeje,
 ko v toplino objeto zre v ljubeče
 oči
 in sesa mamino mleko.
 Ona ob možu, ki ji daje zavetje,
 ve,
 da bo zmogla materinstvo v tem
 hlevu,
 obdana od oslov in krav ...
 On ob molitvi zasliši glas angela
 in se zave, kako mora varovati
 ženo in sina,
 da bo ob njej zmogel
 očetovstvo prav temu otroku ...

Tudi jaz potrebujem za smeh
 naročje ljubezni,
 ljubeče oči, ki zrejo vame,
 in mleko, ki me hrani v globini.
 Žena potrebuje ob sebi moža,

da zmore materinstvo v življenju
in poskrbi za otroka tako, kot je prav,
čeprav je kdaj v stiski in obdana od ljudi,
ki menda vedno vedo, kako se obnašati v »štalah« življenja.
In mož bo ob ženi spoznal,
kako naj bo oče v družini,
kako naj varuje in svetu predstavi svojo družino.
Odprla bosta vrata,
da vstopijo modri,
in s hvaležnostjo bosta sprejela plemenita darila.

Tadeja Gnezda

O SAMOSTANIH ...

Predstavitev najpomembnejših samostanov, ki so delovali ali pa še delujejo na ozemlju današnje Slovenije.

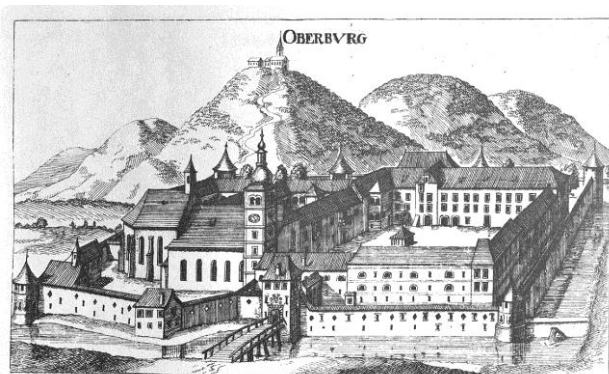
Naše popotovanje po samostanih smo pričeli z benediktinci, prvim meniškim redom, danes pa spoznajmo še edini njihov samostan pri nas.

GORNJI GRAD

Samostan je ustanovil oglejski patriarh Peregrin in ga predal menihom benediktincem. Ko pa je bila ustanovljena Ljubljanska škofija (s papeško zlato bulo l. 1462), pa je prišel pod njeno upravljanje. O samostanu ni veliko znanega, tudi o njegovi zasnovi ne, bil pa je zagotovo skromen in po turških vpadih tako poškodovan, da ga je papež po 300 letih delovanja razpustil. Takratni škof Ravbar je sicer načrtoval njegovo temeljito obnovo, a kmalu se je namembnost spremenila in samostan se je začel spreminjati v (poletno)

rezidenco ljubljanskih škofov. V nekaj desetletjih je zrasla ogromna graščina, obdana z obzidjem in stolpi. Vendar duhovnost ni zamrla. Odvijale so se redne škofovske sinode, kjer so duhovniki dopolnjevali svojo izobrazbo in sprejemali smernice za pastoralno delo.

Še največ znanega je o samostanski cerkvi. Prva, iz 12. st., nam ni znana, drugo, ki so jo postavili ob samostanu, so po 300 letih škofje podrli, razen zvonika, ker je bila ob novi rezidenci preskromna, in pozidali tretjo cerkev, BAZILIKO s kupolo, ki jo vidimo danes v vsej njeni veličini. V strokovnih krogih še vedno ostaja odprto vprašanje o vlogi samostana »Bogu za hrbtom«, saj je živelo daleč naokoli le 500 duš. Še danes obvladuje stavbne mase naselja v predalpski dolini reke Drete pod Menino planino.

Prenizki zvonik druge cerkve so istočasno povišali, mu nadeli čebulasto kapo in (hvalevredno) pri tem vanj vgradili redke in dragocene ostanke obeh predhodnih cerkva (romanske bifore in gotske elemente), ki so se tako trajno in vidno ohranili.

Notranjost bazilike je dvorana v obliki latinskega križa in je največji cerkveni prostor pri nas. Dodatno jo osvetljuje kar 55 m visoka kupola. Sedem bogatih oltarjev krasijo platna treh največjih mojstrov tiste dobe.

Cerkev hrani tudi redok t.i. Božji grob in kar nekaj zelo postavnih nagrobnikov zaslužnih škofov in vojskovodij v borbah s Turki.

DANES je cerkev dostopna javnosti z odprtega trga s prvotnim vodnjakom, kjer je bilo zaprto notranje dvorišče rezidence.

Mogočna palača je bila med vojno požgana in kasneje porušena, ostal je le manjši del, ki se drži bazilike.

Ohranjen in edini obnovljen je nekdanji vhodni stolp ob zvoniku. V njegovem nadstropju je urejen del muzejskih zbirk, v pritličju pa »zeliščarnica«, ki jo vodita dve zeliščarici, sicer domačinki, in skrbita tudi za zeliščni vrt za cerkvijo z več kot 150.timi vrstami zelišč, tudi takimi za pripravo kadil po samostanskih receptih, saj so bili benediktinci mojstri pri njihovi pripravi. Obiskovalcem ponudita lahko »zeleno čarovnijo«, doživetje, ki se konča s skupno pripravo skodelice čaja in v prijetnem vzdušju umiri telo in um, zbudi čutila in osvetli pozitivna čustva.

In še zanimivost ... Zaradi obvladovanja večkrat nezadovoljnih samostanskih podložnikov je cesar pooblastil škofe tudi za izvajanje krvnega sodstva. V ta namen so nedaleč stran postavili t.i. »gavge« (vislice), ki so edina še ohranjena tovrstna naprava pri nas. So pa verjetno služile bolj za ustrahovanje, saj niso bile nikoli zares uporabljene.

... se nadaljuje

Zapisala Lela J. Podgornik

Povest v Božični dar pridnim otrokom

Na večer pred Božičem, ki mu pravimo sveti večer, potuje ljubezniv osemletni deček po snežnih planjavah; Tonček mu je bilo ime. Kodrasto glavo mu krije črni slamnik še od zadnjega poletja in lica mu žaré ko kri zavoljo rezkega mraza. Fant je po vojaško opravljen; kaj lepó se mu podaja rdeči jopič. V roki suče trnjevo palico in v mali culici, oprti na hrbtu, nosi vse svoje stvari. Pri vsem tem je bil dobre volje in veselila ga je lepa, bela okolica in s sržem obloženo

grmovje in plotovje.

Med tem je zahajalo sonce, rdeče kot ognjena krogla za goro. Drevje se je bleščalo, kakor bi kdo sival iskre nanj, in vrhove bližnje jelove hoste je zlatil večerni žar.

Tonček je mislil, da pride še lahko do vasí, ki je bila onkraj gozda, in srčno stopi v temno hosto. Mislil je tam prav veselo preživeti Božične praznike, ker je slišal, da so ondi kmetje bogati in usmiljeni. Pa še ni hodil četrte ure, ko je že zgrešil pravo pot v divjem gozdu. Gaziti je moral po globokem snegu; večkrat se je udril v kako jamo in kak prepad, ki je bil skrit pod snegom. Noč se naredi in mrzel veter zapiha. Oblaki zakrijó nebó, vsaka zvezda otemni, ki je prej mežikala skozi jelove veje. Tema je bila na zemlji in na nebu in spet začne mesti. Ubogi deček ne vé, ne kod ne kam; ni poti ne naprej ne nazaj. Od dolge hoje ves truden ne more več dalje; obstoji, od mraza se trese in bridko začne jokati. Zdaj odloži culico, poklekne, odkrije se, vzdigne roke proti nebu in moli bridko jokajoč: »O ljubi oče nebeški! Ne daj mi to noč v divjem gozdu v mrazu poginiti. Uboga sirota sem; nimam ne očeta ne matere; razen Tebe nimam nikogar; pa saj si Ti najboljši oče sirotam. Reši me pogube, usmili se svojega revnega otroka. Danes je obletnica noči, v kateri je bil rojen

svetu Tvoj ljubeznivi sin. Zavoljo njega me usliši. O, ne daj, da bi jaz, Tvoje revno dete, ravno v tej noči poginilo, ko se ves svet rojstva Tvojega Božjega sina veseli.« Po teh besedah nasloni glavo na culico in grenko grenko joče in stoče. Pa čuj, zdoné z višave sladki harfini glasovi in ljubeznivo petje se razlega po skalah; deček je mislil, da sliši angele Božje. Vstane in posluša. Vihar več ne tuli in tudi sapice ni čutiti: neskončno milo je petje v tihi noči po gozdu donelo. Slišati je bilo besede:

»V potrebi, človek, ne zdihuj,
ker sina ljubega je Bog
poslal, rešitelja nadlog!
V težavi, človek, ne žaluj,
pozná težave tvoje Bog,
on te bo rešil iz nadlog.«

Zdaj zopet vse potihne; le nekoliko harfinih glasov je še brnelo kakor mili jek. Čudno je bilo dobremu Tončku pri srcu. »O, taki občutki,« je dejal, »so morali navdajati betlehemske pastirje, ko so v tisti sveti noči slišali nebeško petje. Beži otožnost, pogumno hočem naprej! Gotovo bivajo tu dobri ljudje; oni se me bodo usmili; upam, da ne pojó le tako milo kakor angelci, ampak da so tudi tako prijazni, kakor angelci.« Pobere culico in stopa navzgor, od koder je bilo ljubeznivo petje slišati. Stori nekaj stopinj skozi grmovje, kar zagleda svetlo luč, ki se pa pri tej priči spet skriva pa

kmalu spet prikaže, potem spet zgine, in spet svetleje zablešči. Tonček vesel dalje stopa in pride do hiše, ki je stala samotna v gozdu. Dvakrat, trikrat potrka na vrata; slišal je sicer več prijaznih glasov v hiši, pa nihče se mu ne oglasi. Skuša odpreti. V hišo stopi ter tava dolgo po temi, iskaje izbinih duri; zdaj jih najde, odpre in obstoji osupnjen pri vratih.

Bleščalo se je v izbi veliko lučic, zdelo se mu je, da gleda v raj ali v odprta nebesa. V kotu sobe med oknoma je bila zala, po naravi narejena pokrajina v spomladanskem cvetu gorice, skale, obraščene z mahom, zelene hoje, male bajtice, pastirji z ovčicami in na vrhu hriba je bilo mesto. V sredi je bila votlina, v nji se je videlo Jezuščka, presveto mater, častitljivega Jožefa, klečeče pastirce; nad njimi so plavali pevajoči angeli. Vsa okolica se je bleščala v čarobnem blišču; obsijana je bila z neštetimi lučicami ravno tako, kakor se blešči perje in mah po drevju in po skalah, kadar pomladansko jutro nanje roso siplje. Družina je bila zbrana pred lepo podobo deteta Jezusa v jasliah. Na eni strani so sedeli oče s harfo; na drugi strani so mati pestovali najmlajše dete. Dva ljubezniva otroka, fantič in dekle, sta stala med starši in sta gledala pobožno Zveličarjeve jasli, povzdigovaje sklenjeni rokici, enaka milim pastircem, ki so klečali pred jasljami. Zdaj uberó oče spet harfine strune, mati so pa še enkrat zapeli z milim glasom pesmico, katere je bil Tonček nekoliko besed slišal. Otroka sta pripevala materi s čistima, ljubeznivima glasovoma in oče so spremljali petje z debelim moškim basom in prijetno so prebirali harfine strune.

Tonček je še vedno stal med odprtimi vrati, drže z eno roko za kljuko, v drugi pa klobuk in palico. Njegove oči so bile neprenehoma uprte na zale jaslice in pazljivo je poslušal petje in brenkanje. Nihče ga ni opazil; zdaj pa čutijo mati, da mrzla sapa brije v sobo skozi odprte duri in ozrejo se na vrata. »Moj Bog!« zavpijejo, »kako je prišlo to dete semkaj skozi gozd v temni noči? Ubogi, ubogi deček, gotovo si zašel!« Vsi se obrnejo k vratom. Otrokoma se je revni deček v srce smilil, vendar pa si nista k njemu upala, ker ga nista poznala. Mati gredó z detetom v naročju k njemu in ga prijazno poprašajo: »Od kod si, ljubi fantič, kako ti je ime, kdo so tvoji starši?« »O moj Bog,« reče Tonček in solza mu zaigra v modrem očesu, »nimam več domovine. Ime mi je Tone

Frankič. Oče so mi v vojski umrli in mati so se v jeseni v potrebi in žalosti v večnost preselili. Tujec sem sedaj v deželi in blodim sem ter tja kot zgubljen ovčica.« Začel je potem pripovedovati, v kaki stiski je bil malo prej v gozdu, da je pa slišal njih petje, katero ga je sem v hišo pripeljalo. Hotel je dalje govoriti, pa glasú mu je zmanjkalo; silno ga je zeblo. V gorki izbi šele je prav začutil posledice ostrega mraza; tresel se je in zobje so od mraza šklepetali. »Ubogí Tonček,« spregovoré mati; »tako te zebe, da komaj govoriš, in lačen in truden si gotovo. Odloži culo in sedi; prinesla ti bom gorke juhe in kar je nam večerje ostalo.« Otroka Kristjan in Katrica mu odložita, ker se jima je smilil, klobuk, palico in culo. Katrica dene culo na klop; Kristjan pa položi nanjo klobuk in palico v kot nasloni. Potem posadita svojega mladega gosta za mizo. Mati prinesó juhe in velik kos potice s kuhanimi krlji. Usedejo se potem na drugo stran mize ter se smehljajo Tončku, da mu jed tako diši. Otroka mu pa podarita nekoliko darov božičnih: lepo rdečeličnih jabolok, rumenih hrušk in rjavih, debelih orehov. Še mlada Lizika v materinem naročju mu dá, ker jo mati pregovoré, lepo pisano jabolko, ki ga je komaj držala v majhni rokici. Dobro je teknila Tonetu gorka juha in izbina gorkota mu je dobro dela. Zopet postane vesel in dobre volje.

»Sevéda,« reče Tonček. »To je vse zelo lepo, pa najlepše je še nebeško detece v jaslích. Ono me najbolj veseli, ker zavoljo tega deteta me je nebeški oče rešil iz največje stiske.«

Spisal: Krištof Šmid.
 Poslovenil: J. BILEC. V CELOVCU 1866.

JESENSKA MOLITEV

Polni barv neba in zemlje padajo listi,
veter jih odnaša med utrujene trave
in drobni grmi jih lovijo za mrzli večer.

Življenje mineva tako počasi,
da ostaja v spremenjenih barvah lepo
in se zdi, da še zmeraj polno živi:
z ramo ob rami v duetu bitja srca.

A ostajajo le veje, gole veje,
ki z mojimi iztegnjenimi rokami molijo
molitev odpovedi in poslavljanja.

Tako vstopam v jesen kot ptica,
ki išče smer, v katero bi odletela,
vstopam vanjo z občutkom negotovosti,
kot da sem nekaj pustil za sabo,
kot da se ne morem vrniti v igro in smeh,
kot da sem ostal brez sanj in poletnih dni.

Gospod, ne prosim te za vrnitev pomladi,
ne za toploto in svobodo poletja
in tudi ne za pobeg v zimo;
ne prosim te za varstvo pred staranjem,
pred gubami in izpadanjem las
in tudi ne pred upogibanjem k tlom.
Prosim te le,
da bi zmožel ohranjati mir,
da bi zmožel odvreči liste brez solza.

p. Pavle Jakob

SPOMINSKE DROBTINICE

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ

Zame je božični čas eden najlepših dni v letu. Včasih so bile hude zime, bilo je dosti snega. Otroci smo šli po smrekico že kakšen teden prej. Dan pred Božičem so gospodinje napekle potico, ocvirkovko (špehovko), mi, otroci, pa smo postavili jaslice in okrasili smrečico z lučkami.

Popoldne, ob 4. uri, ko je zvonilo k prazniku, je mama na mizo pognila božični prt. Na mizo je postavila križ in blagoslovljeno vodo, na sredo mize pa poprtnjak. Ta je bil sestavljen: en črni, en bel hlebček, na vrhu pa okrogla orehova potica. Vse to je pognila z božičnim prtom. Ko smo v hlevu nakrmili živino, smo se vsi zbrali v hiši. Odpravili smo se okrog vogla; ata je naprej molil rožni venec, ta mlajši je nosil križ, drugi kadilo, tretji blagoslovljeno vodo. Šli smo okrog hiše, po vseh prostorih pokadili

in pokropili domove in molili za zdravje v prihodnjem letu. Po molitvi smo se zbrali okrog peči, kjer nas je čakala ocvirkovka. Mama je odrezala vsakemu en kos – to je bila poslastica. Sledila je večerja in druženje, ob 11. uri zvečer pa smo se odpravili k polnočnici.

Polnočnica – to je bil lep dogodek za vse, ko je v cerkvi zadonela Sveta noč, blažena noč. Tudi Jožef in Marija sta se veselila ob Novorojenem detetu; pastirci pa so se pridružili, ko so prišle ovce s paše.

Lepšega dogodka nismo mogli doživeti. Veseli smo odšli na svoj dom. Ta lepi običaj nam je ostal v srcu, žal so ga marsikje opustili.

Anton Treven

Ljubezen ne pozna let

Nekateri mislijo, da se v Domu ljudje dolgočasijo, a pri tem se motijo. Tukaj ni časa za dolgčas. Vedno se kaj dogaja.

Ga., ki je nastanjena že kar nekaj časa v Domu, je o sebi povedala, da je samska. Vedla pa se je kot Gorenjka, čeprav ni bila. Torej ni bila radodarna in vse svoje dobrrote, kar jih je dobila, ni bila pripravljena deliti z nikomer, raje jih je zadržala zase. Ko pa je bila mlada, je ni zanimal noben fant ... je pripovedovala.

Nekega dne je prišel v Dom gospod. Ni imel osivelih las in gube na obrazu so bile slabo vidne. O sebi je povedal, da je samski, da ni našel »ta prave«. Ta dva sta po naključju sedela za isto mizo pri obedovanju. Tudi drugih domskih dejavnosti sta se rada skupaj udeleževala. Kmalu za tem je gospod zbolel, imel je povišano temperaturo, zato ni smel iz sobe. Ni ga bilo za mizo kar dva oz. tri dni. Gospa ga je pogrešala. Spraševala je sestre po njem. Odločila se je, da ga obišče. Poskušala se je z vozičkom prebiti do njegove sobe. Sestre so ji pri tem pomagale. Ko je prišla do gospoda, jo je vprašal, kaj želi. »Nič,« je odgovorila, »prišla sem te pogledat.« Potem je v naglici in s čudnimi kretnjami potegnila izpod jope skrito čokolado ter mu jo ponudila. »Na, jej, da boš ozdravel,« je izjecljala. Pri tem je močno zardela in odvihrala iz sobe, kar je lahko hitro.

Iz dnevnika sestre

Račevsko jezero

Vsak Slovenec lahko vidi na zemljevidu vrisano Račevsko jezero. To jezero je ležalo ob cesti Smrečje – Žiri. Ob sobotah in nedeljah je bilo poleti dosti kopalcev z vseh strani. Ob jezeru je stala majhna hišica, kjer so delili pijačo in kaj za prigriznit, zraven pa lesen oder, kjer se je lahko plesalo. Spomnim se, da so nekoč igrali Beneški fantje, mi

smo plesali, drugi so se kopali.

V tem jezeru se je zgodila tragedija par let nazaj. Ob žledolomu je z roba padla cela smreka v jezero. Od daleč te smreke ni bilo videti. Fantje so doma izdelali čoln in se šli vozit po jezeru. Naleteli so na to smreko in se vanjo zaleteli. Čoln se je razletel, dva fanta sta utonila, eno dekle se je rešilo, ker je znala plavati.

Moški, ki je imel hišo blizu jezera, mi je pripovedoval, kako je nekega večera bučalo, kot bi po cesti vozili težki tovornjaki, zjutraj, ko se je zbudil, je bilo jezero popolnoma prazno. Potem je bilo cel mesec lepo vreme, suša, a se je nekega večera pred dežjem samo napolnilo nazaj. Znanstveniki ne morejo razložiti, od kod je ta voda prišla, da je bilo jezero spet polno. Jaz pomnim, da se je to zgodilo trikrat. Sedaj je Račevsko jezero prazno in po dnu raste grmovje. Malo verjetno je, da bo še kdaj jezero polno in dobilo prvotni sijaj.

Anton Treven

PET ŽENSK - PET GENERACIJ

Ana Strgar zadnja leta preživlja v Domu Marije in Marte v Logatcu, kjer je še zelo aktivna (pri molitvi, v raznih delavnicah, pisanju člankov ...). 10. 10. je čila in zdrava praznovala častitljivih 91 let. Le tri dni zatem pa se je razveselila prapra vnukinje. Obiskale smo jo: hčerka, vnukinja, pravnukinja, v naročje je srečna prvič privila malo Lili.

D. K.

VSTOP V NOVO LETO

Leto 2024 se neusmiljeno hitro umika novemu. Kaj vse smo letos počeli, kaj vse se nam je dogajalo: lepo, slabo, sprejemljivo, a tudi nesprejemljivo. Ali kaj vse po Božjem, ne našem načrtu. Sprejmi ali pusti. Vesela sem, da se odnosi med člani KARITAS-a in Domom Marije in Marte kljub hitremu minevanju nič ne spreminjajo, so odlični. Zelo radi sodelujemo pri vožnji stanovalcev po Logatcu, dežurstvu na recepciji, vodenju skupin, pri spremljanju obhajila pa še kje nas najdete. Dobro se razumemo tako s stanovalci kakor tudi z zaposlenimi. Radi kaj pokramljamo, se nasmejemo in spijemo tudi kakšno kavico.

Vsem je lepo; brez druženja ni življenja. Ne smem pozabiti na obiskovalce, s katerimi smo stkali prave prijateljske vezi, posebno »receptorčki«. Lepo je, ko se kdo še poleg vpisa ustavi pri nas, nam kaj zaupa, »pojambra«, poklepeta. Res ti je toplo pri srcu, ko kdo od obiskovalcev reče, da te že dolgo ni videl ali da te je pogrešal. Res je lep občutek, da te kdo pogreša, da te ima rad, da nekemu nekaj pomeniš. Naj tako ostane.

Karitas želi vsem stanovalcem, zaposlenim in obiskovalcem: Blagoslovljene božične praznike, naj se novorojeno dete, lepota novega, rodi v vsakem srcu. Novo leto pa naj prinese preizkušnje, ki jih bomo vsi znali prenesti v svoje življenje, kajti edino Bog ve, kaj je dobro za nas in naše bližnje. Zato odprimo svoja srca. Seveda ne smemo pozabiti niti na direktorja Janeza in pomočnika Rafaela: Bog vaju živi!

Člani KARITAS-a

LJUBEZEN

MIR

VESELJE
SRČNOST

TOPLINA

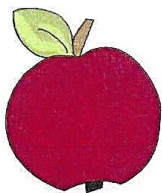
UPANJE

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.

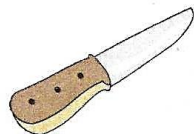
Ps 73,28

Ivana Razpet

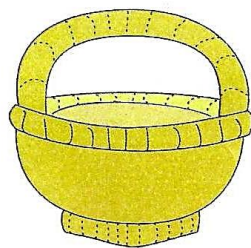
Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

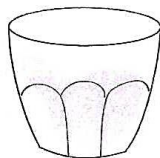
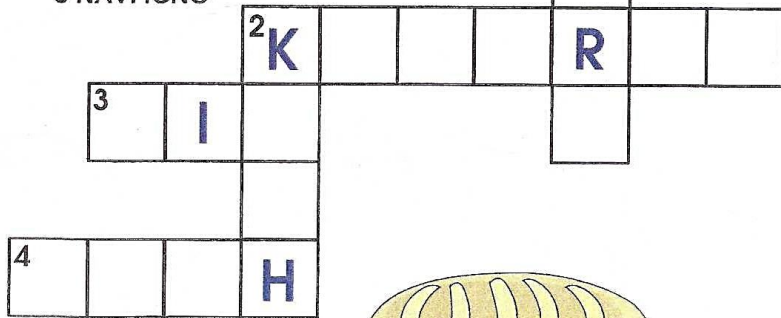
1 VODORAVNO

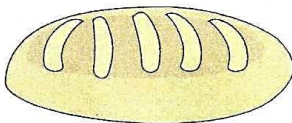
5 NAVPIČNO

6 NAVPIČNO

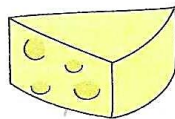
2 VODORAVNO

2 NAVPIČNO

4 VODORAVNO

3 VODORAVNO

RAZVEDRILO

Napišite predmete, ki se začnejo z naslednjimi črkami abecede:

A .....

G .....

H .....

D .....

S .....

Š .....

K .....

O .....

I .....

N .....

Ž .....

P .....

POŠTEVANKA:

$7 \times 7 =$

$8 \times 5 =$

$3 \times 9 =$

$3 \times 4 =$

$9 \times 9 =$

$4 \times 4 =$

$2 \times 6 =$

$8 \times 5 =$

$10 \times 6 =$

$9 \times 7 =$

$5 \times 8 =$

$4 \times 11 =$

$6 \times 2 =$

$5 \times 5 =$

$2 \times 8 =$

SMEJALNICA

Branko reče sošolki, ki rada prepeva: »Kako lepo bi bilo, če bi pela božične pesmi.« »Zakaj?« se sošolki dobro zdi. Ker bi te potem moral poslušati samo enkrat na leto.«

Ostarela prijatelja modrjeta, pa reče eden: Včasih smo bili normalni ljudje.« »Kaj pa danes?« zanima drugega. »Danes pa imamo računalnike,« reče prvi.

»Skrajni čas je bil, da ste prišli,« pravi zdravnica po preiskavi. »Vem, vem, gospa doktor. V takih časih, kot so zdaj, vsakdo potrebuje denar.«

Izdaja Dom Marije in Marte Logatec. Ureja Leonida Župančič.

D. K.